

BRULOCAFICHES – GEMEENTEBELASTINGEN EN -RETRIBUTIES

DE RETRIBUTIE - EIGENSCHAPPEN

IN HET KORT

De retributie is de vergoeding die de gemeente aan bepaalde gebruikers vraagt in ruil voor:

- een bijzondere prestatie die de gemeente voor hun persoonlijk profijt geleverd heeft
- of
- een rechtstreeks en bijzonder voordeel dat de gemeente hun toegekend heeft

Volgens artikel 170 van de Grondwet geniet de gemeentelijke overheid alle vrijheid om belastingen te vestigen in nagenoeg elke materie, zonder andere voorafgaande formaliteit tenzij de goedkeuring van een belastingreglement door de gemeenteraad.

Wat de retributies betreft, mag de gemeente niet zomaar de burger de verplichte betaling van een bedrag opleggen: de voorafgaande tussenkomst van de wetgever is verplicht (art. 173 van de Grondwet).

De gemeenteraad is bevoegd om een retributiereglement goed te keuren.

WETTELIJKE BASIS

- Grondwet – art. 173
- Nieuwe Gemeentewet – art. 137bis

geleverd blijkt, wordt de retributie als een belasting beschouwd.

- De betrokkene moet **vrijwillig** gebruik maken van de dienst, wat echter niet uitsluit dat de overheid er het monopolie over heeft.
- De retributie is de onmiddellijke tegenprestatie van de verleende dienst. Het bedrag ervan staat in **verhouding** tot de geleverde dienst.

TOELICHTING

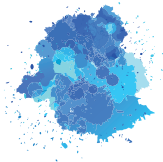
1. VOORWAARDEN OM VAN EEN RETRIBUTIE TE KUNNEN SPREKEN:

- De dienst **wordt speciaal** geleverd aan een bepaalde gebruiker. Als de dienst niet ten behoeve van een individueel beschouwde persoon

2. GEVOLGEN VAN DE BESTEMPELING VAN DE INVORDERING ALS RETRIBUTIE

2.1. Bedrag van de retributie

In tegenstelling tot belastingen is de gemeente niet vrij in de keuze van het bedrag van een retributie. Als de

retributie veel hoger blijkt en niet in verhouding staat tot de kostprijs van de dienst, zal de invordering door de rechter als een belasting bestempeld worden.

2.2. Bestemming van de opbrengst van de retributie

Belastingen dienen om de algemene uitgaven van de overheid te dekken en zijn dus bestemd om de gemeentekas te vullen en alle uitgaven te dekken, zonder voor een bepaald type uitgaven bestemd te worden. Een belasting vormt geen tegenprestatie van een dienst.

De opbrengst van een retributie echter dient louter om de kosten van de dienst terug te betalen aan de overheid.

2.3. Voorafgaande wettelijke machtiging

Retributies mogen enkel geheven worden in bij wet vastgelegde gevallen. Daarom stelt artikel 173 van de Grondwet:

“Behalve voor de provincies, de polders en wateringen en de gevallen uitdrukkelijk uitgezonderd door de wet, het decreet en de regelen bedoeld in artikel 134, kan van de burgers geen retributie worden gevorderd dan alleen als belasting ten behoeve van de Staat, de gemeenschap, het gewest, de agglomeratie, de federatie van gemeenten of de gemeente.” Deze bepaling heeft tot doel te voorkomen dat overheden heffingen invoeren die vergelijkbaar zijn met belastingen van rechtswege en zonder wettelijke controle.

Het gebrek aan uitdrukkelijke wettelijke basis brengt het gevaar met zich mee dat de retributie tot een belasting geherkwalificeerd wordt. De zo geherkwalificeerde belasting zal onregelmatig ingevorderd worden (gebrek aan incohiering, niet-naleving van de wettelijke termijnen, ...).

Als voorbeeld van wettelijke basis voor de heffing van een retributie onthouden we:

- de ordonnantie van 22 januari 2009 houdende de organisatie van het parkeerbeleid en de oprichting van het Brussels Hoofdstedelijk Parkeeragentschap
- de ordonnantie van 18 maart 2004 inzake toegang tot milieu-informatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten

REFERENTIES

- Rechtspraak
  - Algemeen
    - G.H., 22 november 2006, nr 172/2006 (*Inforum* 216843)
    - Cass., 14 januari 2013 (*Inforum* 275479)
  - De definitie van de retributie
    - G.H., 17 december 2003, 164/2003
  - Retributies kunnen slechts geheven worden in de bij wet vastgelegde gevallen
    - RvS, nr 112.496, 12 november 2002
    - RvS, nr 112.495, 12 november 2002
    - RvS, nr 107.260, 31 mei 2002
    - RvS, nr 28.277, 29 juni 1987
  - De verleende dienst moet in verhouding staan tot de kost voor de overheid
    - RvS, 20 oktober 2011, nr 215.930, *Rev. Dr.Comm.*, 2012/4, p. 13
  - De retributie is de tegenprestatie voor een geïndividualiseerde dienst
    - Cass., 14 januari 2013 (*Inforum* 275479)
    - Cass., 20 maart 2003, www.cass.be
  - Omzetting van een retributie in een belasting:
    - G.H., 22 november 2006, nr 172/2006
    - G.H., 21 december 1995, nr 87/95
    - G.H., 13 september 1995, nr 65/95 (*Inforum* 90698)
    - Cass., 29 oktober 2009, nr C.08.0608.N (*Inforum* 253198)
    - RvS, 12 november 2002, nr 12.495 & 12.496
- Rechtsleer
  - E. WILMART, Gemeentetaksen en –retributies: de grondwettelijke grenzen, *Nieuwsbrief-Brussel*, 2003/4, p. 4
  - M. LEVIS, “Impôts communaux – Généralités – Recouvrement” in *Finances communales*, 2008, Vanden Broele, p. 11

BRULOCAFICHES – GEMEENTEBELASTINGEN EN -RETRIBUTIES

- V. SEPULCHRE, Fiscalité et parafiscalité: impôts, taxes, rétributions, amendes pénales et amendes administratives, *Rev. Dr. Comm.*, 2006, p. 31
- P. GOFFAUX, Dictionnaire élémentaire de droit administratif, 2006, Bruylant, p. 220
- B. RUSLANOVA NIKOLOVA, Belastingen op ongeadresseerd reclamedrukwerk: doel en gemeentelijke autonomie, beschikbaar op www.vsgb.be
- M. LEVI ET FR. RONGVAUX, “*Guide pratique du règlement fiscal*”, Vanden Broele, 2015, p. 11